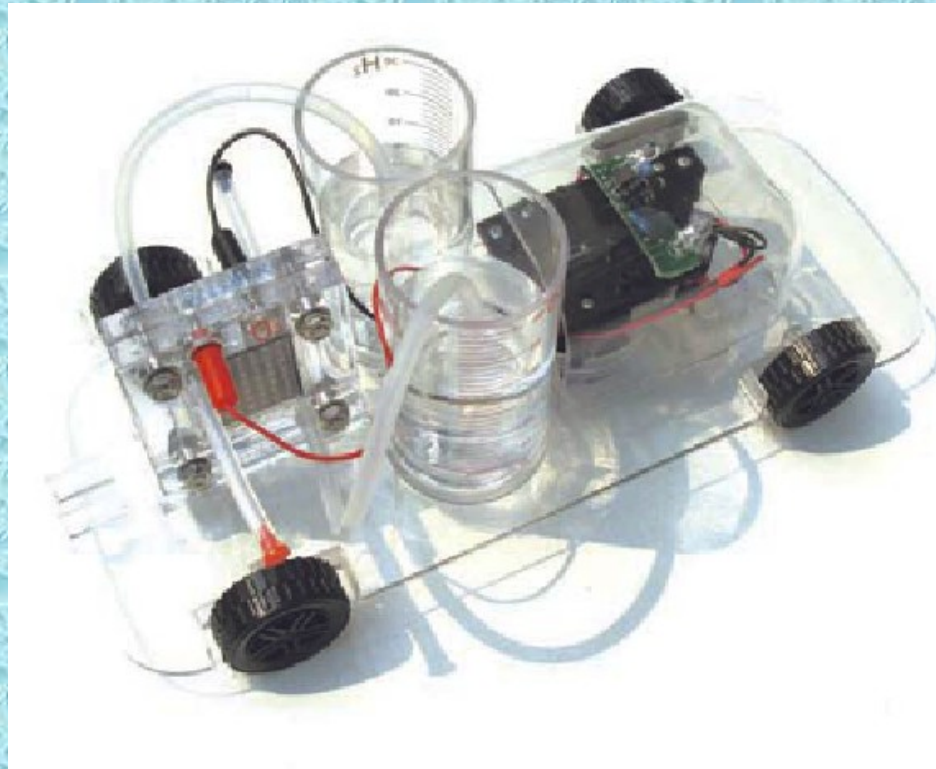

Samochód napędzany wodorem

Pokaz do wykładu z fizyki w zakresie konwersji energii

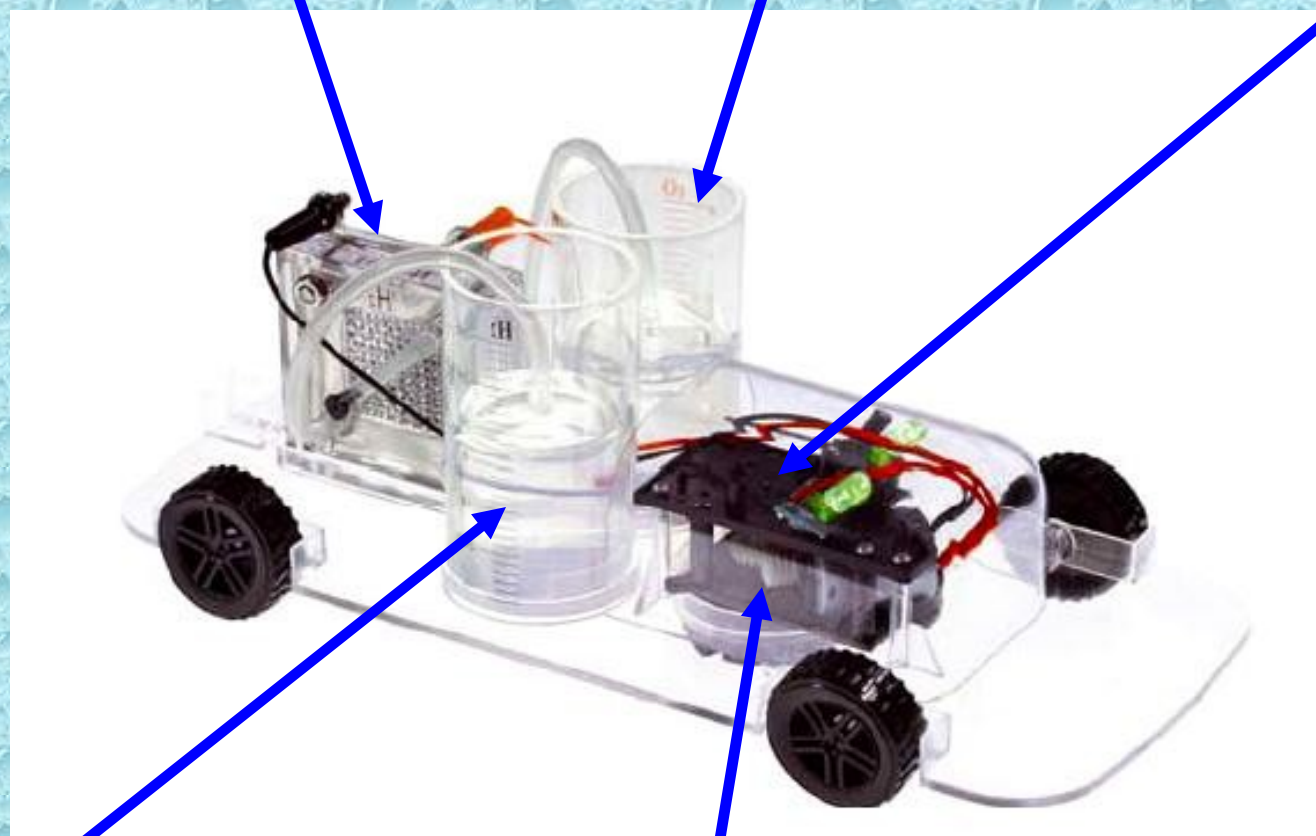
 Horizon
Fuel Cell Technologies

H. Figiel, J. Niewolski

**odwracalne
polimerowe ogniwo
paliwowe PEM**

**wodny zbiornik
na tlen**

**układ sterujący
diodami LED**

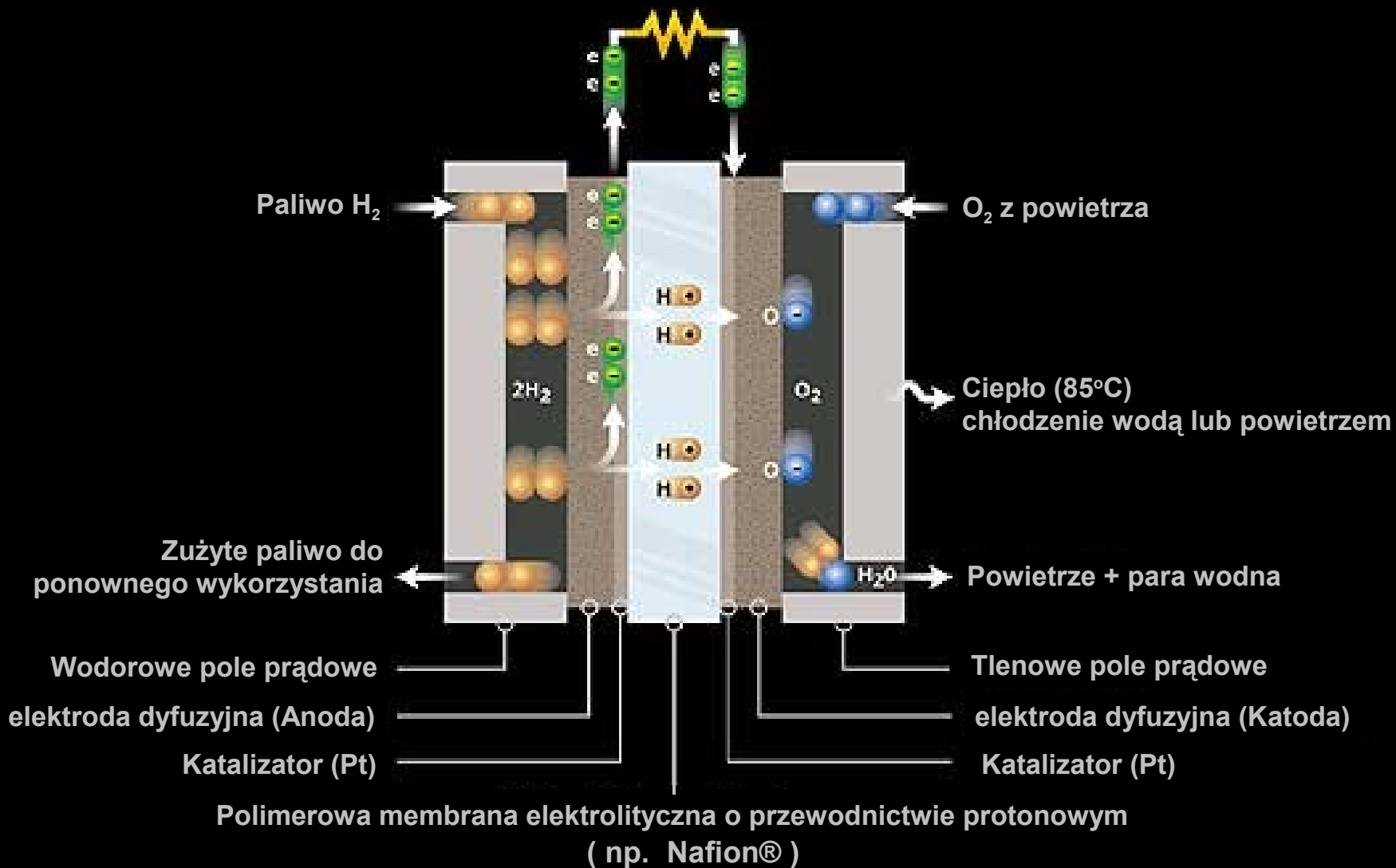
**wodny zbiornik
na wodór**

**układ mechaniczny z
silnikiem elektrycznym**

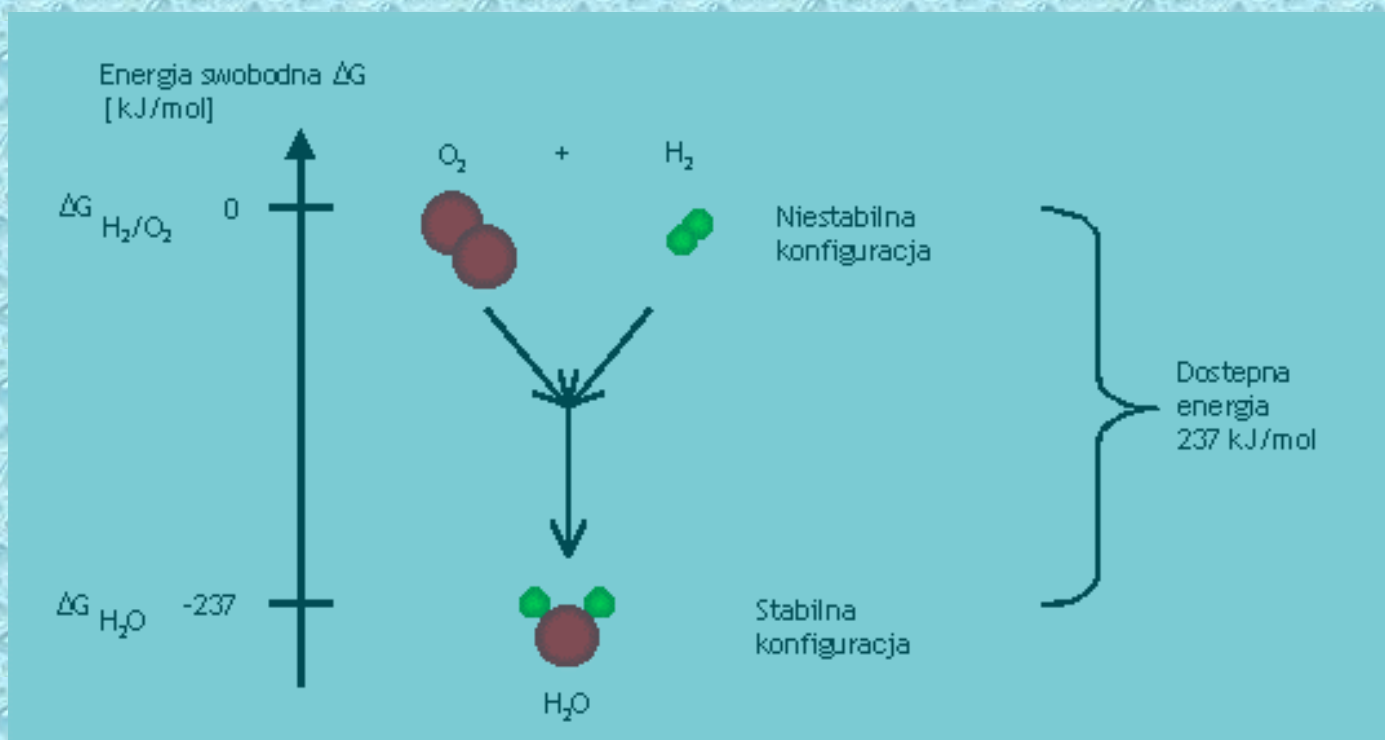
Zasada działania ogniwa paliwowego typu PEM

Odbiornik energii elektrycznej

(Sprawność 40% – 60%)

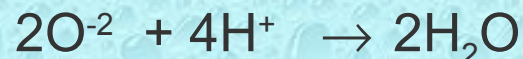
Reakcje chemiczne w PEM

W ogniwie paliwowym zachodzą następujące reakcje chemiczne :

Następnie jony wodorowe H^+ są zobojętniane zjonizowanym tlenem :

Końcowy produkt to H_2O w postaci ciekłej lub para

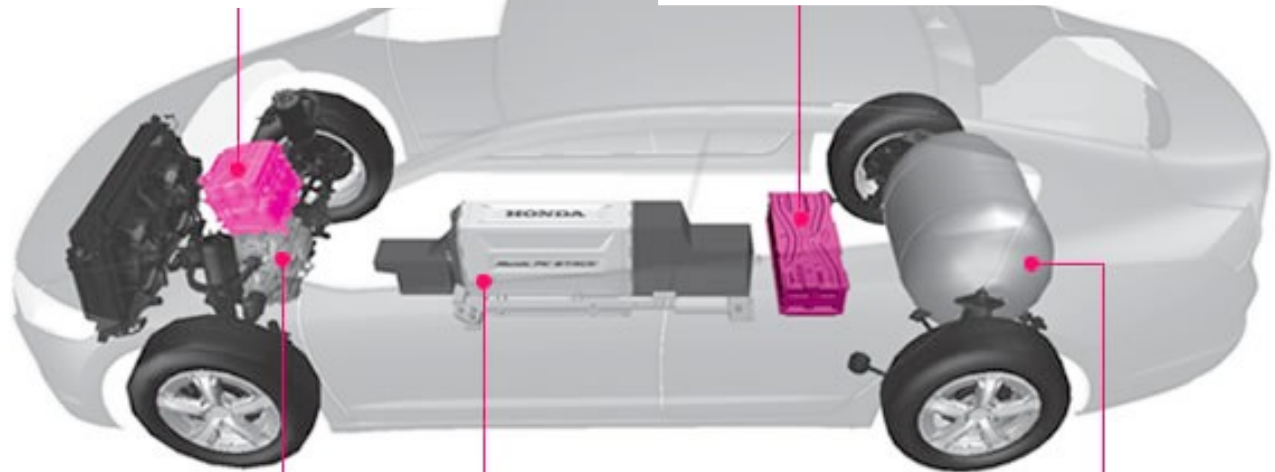
Honda FCX Clarity **Samochód z ogniwami paliwowymi**

Honda FCX Clarity

Układ sterowania
zasilaniem
Zarządza przepływem
energii elektr.

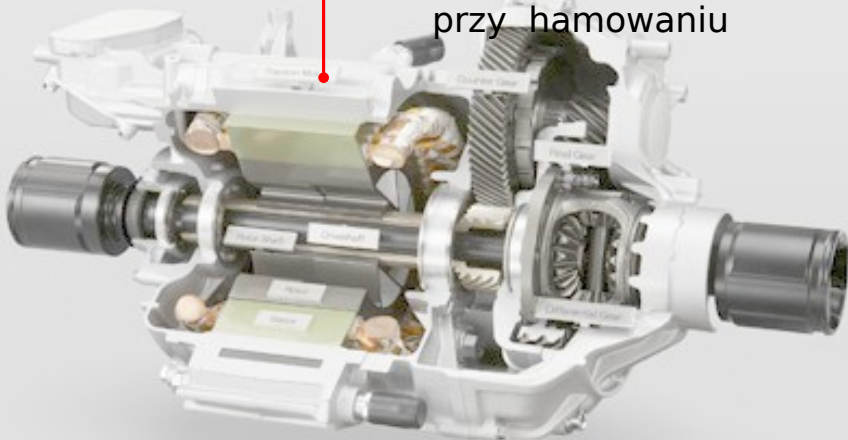
Akumulator litowo-
jonowy
Magazynuje energię
elektryczną

Synchroniczny silnik
elektryczny
porusza pojazd
oraz jest prądnicą
przy hamowaniu

Stos ogniw
paliwowych
Źródło energii
elektrycznej

Wysokociśnieniowy
zbiornik
Magazynuje wodór

Honda FCX Clarity – wnętrze

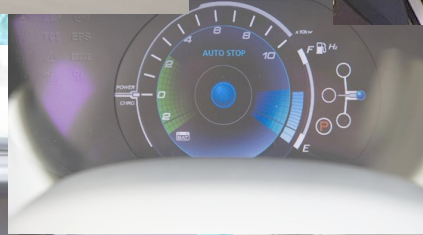

Honda FCX Clarity – tankowanie H₂

Honda FCX Concept – plany na przyszłość

Na stacji paliw „ARAL” w Berlinie

Na stacji paliw „ARAL” w Berlinie

Na stacji paliw „ARAL” w Berlinie

*Końcówka do wlewania
ciekłego wodoru*

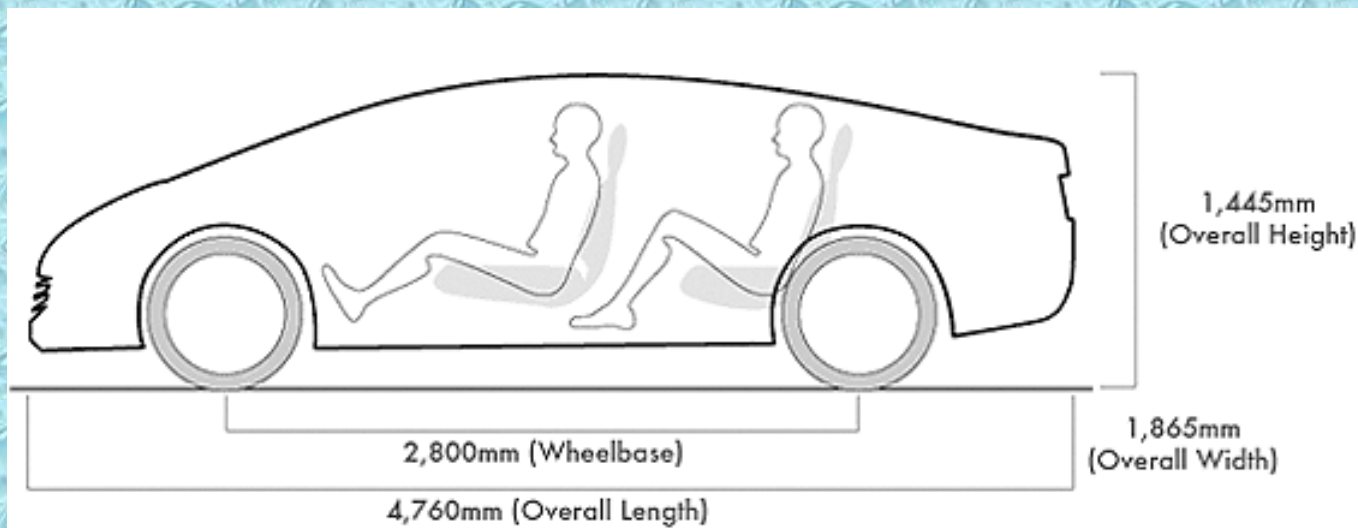
*Końcówka do tankowania
gazowego wodoru*

HONDA - Porównanie różnych modeli

Nazwa modelu	Civic 1.8	Civic 1.3 Hybrid MXB	FCX Clarity
Rodzaj napędu	benzynowy	hybrydowy	z ogniwami paliwowymi
Silnik spalinowy			
Pojemność silnika [cm ³]	1799	1339	—
Moc maksymalna [kW \ KM]	103 \ 140	70 \ 95	—
Silnik elektryczny			
Moc maksymalna [kW \ KM]	—	15 \ 20	100 \ 134
Nadwozie			
Liczba miejsc siedzących	5	5	4
Masa własna [kg]	1 266	1 324	1 625
Dane eksploatacyjne:			
Prędkość maksymalna [km/h]	200	185	161
Przyspieszenie (od 0 do 100km/h [s])	9	12,1	—
Przyspieszenie (od 0 do 60km/h [s])	—	—	4,8
Zużycie paliwa - cykl mieszany [l/100km \ kg/100km]	6.6 \ 4,6	4.6 \ 3,2	— \ 0,72
Emisja CO ₂ [g/km]	156	109	brak emisji
Pojemność zbiornika paliwa [l \ kg]	50 \ 35	50 \ 35	171 \ 4,12 (340,2 atm)
Zasięg [km]	758	1087	570

Prezentowany zestaw do pokazów jest dostępny w zbiorach przy Sali wykładowej im prof. M. Jeżewskiego w paw. C-I IIp.

Dziękujemy za uwagę